Regelbunden tillsyn i Rutviksskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1– 5

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Luleå kommun och besökt Rutvikssko-lan den 10 mars 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper**, **Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/sv/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen senast den 28 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Rutviksskolan , dels den information som samlats in under besöket den 10 mars 2009. I Rutviksskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Rutviksskolan läsåret 2008/2009

Rutviksskolan	**Antal elever**
Förskoleklass	31
Grundskola (år 1- 5)	93

Källa: Skolans kvalitetsredovisning

Rutviksskolan är en F – 5 skola som ligger i Rutvik, en dryg mil nordväst om Luleå centrum.

Skolan leds av en rektor som också ansvarar för Stadsöns förskola. Rektor tillträdde höstterminen 2008 och avslutar sin rektorsutbildning parallellt med uppdraget.

Rutviksskolan har organiserat sig i tre arbetslag; förskoleklass - år 1, år 2-3 (i två olika spår) och år 4-5 (i två olika spår). Vid skolan verkar två förskolelärare, en barnskötare/fritidsledare, fem fritidspedagoger, en lågstadielärare, fyra 1-7 lärare och en mellanstadielärare. Vid skolan finns ett fritidshem som är uppdelat på två avdelningar med ca 35 barn var. De yngre barnen hör till den ena avdelningen och de äldre till den andra.

Bedömningar

En motivering anges alltid i de fall Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

De redovisade resultaten från de nationella proven i årskurs 5 på Rutviksskolan visar på goda resultat. Förutom resultat i svenska, engelska och matematik finns inte några kunskapsresultat beskrivna i skolans dokumentation. Enligt uppgifter från skolan visar diagnosen i årskurs 2, för ämnet svenska läsåret 2007/2008 att 76.8 procent av eleverna ”kan”, 14.5 procent ”är på god väg” och att 8.7 procent av eleverna har otillräckliga kunskaper i ämnet. I intervjuer med lärarna våren 2009 uppgav de att ett internt mål, som de hävdar att man lyckats med, är att alla elever ska kunna läsa innan de lämnar årskurs 1. Resultaten från de nationella proven i svenska, årskurs 5, läsåret 2007/2008 visar en 100-procentig måluppfyllelse, samtliga elever som genomförde proven har alltså uppnått kraven för godkänt.

Diagnosen i årskurs 2 för matematik under samma period visar, när det gäller taluppfattning, att 34.8 procent av eleverna ”kan” och att resten är ”på god väg”. När det gäller mätning/rumsuppfattning visar diagnosen att 52.2 procent ”kan”, 39.1 procent ”är på god väg” och att 8.7 procent av eleverna har otillräckliga kunskaper i ämnet. Samtliga elever i årskurs 5 som genomförde det nationella provet i matematik har nått kraven för godkänt.

För engelska visar det nationella provet i årskurs 5 att 95 procent av eleverna nått kraven för godkänt. På grund av den bristfälliga resultatredovisningen kan inte Skolinspektionen göra någon bedömning av kunskapsresultaten vid Rutviksskolan.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt grundskoleförordningen ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas om utredning visar att eleven behöver särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

Kvaliteten på de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av varierar. Det är viktigt att mål och åtgärder är tydliga och begripliga även för eleven och vårdnadshavaren, vilket inte alltid är fallet. Det är viktigt att eleven själv kan veta när han eller hon har nått ett mål så att han eller hon kan gå vidare till nästa. Det är även väsentligt att det är tydligt för eleven på vilket sätt han eller hon ska kunna nå målen. I åtgärdsprogrammen framgår det inte heller alltid hur åtgärder och mål ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen bedömer att skolans åtgärdsprogram behöver förbättras. Det är viktigt att skolan arbetar för en gemensam kunskap om hur mål och åtgärder kan formuleras så att åtgärdsprogrammen blir ett effektivt verktyg i skolans arbete med att hjälpa elever i behov av särskilt stöd. För stöd i utformningen av åtgärdsprogram se Skolverkets allmänna råd för arbetet med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Den likabehandlingsplan som Skolinspektionen granskat har skolan utarbetat utifrån kraven i lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling (SFS 2006:67). Från och med 1 januari 2009 regleras dock skyldigheten att utarbeta årliga planer mot kränkande behandling och diskriminering i 14a kapitlet skollagen samt i diskrimineringslagen vilket innebär att skolan måste beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Enligt dessa båda lagar ska planerna upprättas årligen och innehålla en redogörelse för vilka åtgärder man avser påbörja eller genomföra under det kommande året. I efterföljande års planer ska också redogöras för hur de planerade åtgärderna har genomförts. Det finns inget som hindrar att skolan för samman de planer som ska upprättas till ett dokument.

Rutviksskolans likabehandlingsplan visar tydligt på ett grundligt förebyggande arbete med värdegrund och handlingsplan mot kränkande behandling, eleverna är också engagerade i det förebyggande arbetet. Förutom handlinsplan och förebyggande aktiviteter finns ingen redovisning av planerade åtgärder. På vilket sätt eleverna ska medverka i arbetet med planen framgår inte heller.

Skolinspektionen bedömer att likabehandlingsplanen inte uppfyller författningarnas krav. Planen mot kränkande behandling ska upprättas årligen, med utgångspunkt i en aktuell kartläggning, samt att konkreta åtgärder ska planeras, genomförs och utvärderas. Se Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7) för arbetet med att främja likabehandling.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Modersmålsundervisning skall enligt grundskoleförordningen erbjudas en elev om elevens ena eller båda vårdnadshavare har ett annat språk än svenska som modersmål och språket utgör dagligt umgängesspråk för eleven. Kommunen är skyldig att anordna modersmålsundervisning i ett visst språk om minst fem elever önskar undervisning i det språket. Enligt läroplanen ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Information till elever och vårdnadshavare om möjligheten att få modersmålsundervisning samordnas centralt inom kommunen. Vid Rutviksskolan erbjuds ett tiotal elever modersmålsundervisning i finska. Det finns fyra elever från Holland som inte erbjuds modersmålsundervisning. Enligt rektor finns inte fler holländska barn i kommunen. För bedömning av tillgången till modersmålsundervisning, se kommunbeslutet.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt skollagen ska rektor hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan och särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Enligt läroplanen har rektor som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Rektor på Rutviksskolan håller sig väl förtrogen med det dagliga arbetet i skolan samt tar det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Utifrån den dokumentation som skolinspektionen har tagit del av finns det mycket knapphändiga beskrivningar och presentationer av kunskapsutvecklingen och – resultaten vid skolan. Rektor, som tillträdde sin tjänst hösten 2008, driver tillsammans med personalen arbetet med att utveckla skriftliga omdömen och har tagit fram modeller för att, både på klass- och skolnivå, kunna sammanställa graden av måluppfyllelse vad gäller elevernas

kunskaper. Skolinspektionen vill betona vikten av att detta arbete vidareutvecklas och att det blir en integrerad del i skolans övergripande kvalitetsarbete och även synligt i skolans årliga kvalitetsredovisning.

Inspektörerna bedömer att rektor måste fortsätta att ta ett tydligt ansvar för att skolans arbete med uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten utvecklas.

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.

Utifrån den dokumentation som skolinspektionen har tagit del av framgår att Rutviksskolan genomför uppföljning och utvärdering av främst kunskapsresultaten i svenska, matematik och engelska. Det är dock tydligt att arbetet med att följa och utvärdera resultaten även i övriga ämnen har påbörjats och skolan har kommit en bra bit på väg till att kunna sägas bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete i den delen. Utöver detta finns fler goda exempel på ett fungerande kvalitetsarbete, t.ex. skolans värdegrundsarbete, arbetet med elevernas inflytande och ansvar samt den samverkan på rektorsnivå som finns kring elevernas utveckling

och lärandemiljö.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver fortsätta arbetet med att utveckla och systematisera kvalitetsarbetet när det gäller att följa upp, utvärdera och analysera elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt Förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. Den ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen. Arbetet med kvalitetsredovisningen ska främja kvalitetsarbetet och den skriftliga kvalitetsredovisningen ska vara ett verktyg för att regelbundet stämma av hur långt verksamheten kommit i det löpande kvalitetsarbetet.

Rutviksskolan har en kvalitetsredovisning som i stora delar uppfyller de krav som ställs i förordningen om kvalitetsredovisning. Dokumentationen innehåller förutsättningar, arbetet i verksamheten, analys och bedömning samt beslut om åtgärder. Skolans arbete med normer och värden går att följa på ett tydligt sätt i kvalitetsredovisningen. När det gäller kunskaper finns det tydliga beskrivningar av elevernas resultat i svenska, engelska och matematik men inte för övriga ämnen. Det är därmed svårt att för samtliga ämnen utläsa i vilken mån eleverna når målen.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att kvalitetsredovisningen för Rutviksskolan inte fullt ut motsvarar förordningens krav. För stöd i utformningen av kvalitetsredovisning se Skolverkets allmänna råd om kvalitetsredovisning (SKOLFS 2006:18).

2009-05-14 Umeå

Britta Seeger

Pär Axelsson

Marcus Rönnegard